

Návod k obsluze a údržbě baterií Powerbloc Dry

CZECH

Malé trakční baterie
Ventilem řízené monobloky s rekombinací plynu
Řada MFP: Gelová technologie

Jmenovité údaje

1. Jmenovitá kapacita C_5 :	viz typový štítek
2. Jmenovité napětí:	viz typový štítek
3. Vybíjecí proud:	$C_5/5h$
4. Jmenovitá teplota:	30 °C

Baterie Powerbloc Dry řady MFP jsou ventilem řízené olověné baterie. Na rozdíl od konvenčních baterií s tekutým elektrolytem, nemají volný elektrolyt (kyselina sírová ve formě gelu: řada MFP). Místo větrací zátky se pro regulaci vnitřního tlaku plynu používá ventil, který brání pronikání kyslíku ze vzduchu a umožňuje unikat přebytečným plynům vznikajícím při nabíjení. Při práci s ventilem řízenými olověnými bateriemi platí stejné bezpečnostní předpisy jako pro uzavřené baterie, tzn. musí se dodržovat pravidla pro ochranu před úrazem elektrickým proudem, výbuchem plynů vznikajících při nabíjení a - s určitými omezeními - před leptavým elektrolytem.

Ventily baterie se nikdy nesmí odmontovat. Tyto baterie nevyžadují doplňování destilovanou nebo demineralizovanou vodou.

BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ

	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržujte návod k použití a vyvěste jej na viditelném místě v prostoru nabíjení. • Práce na bateriích provádějte jen po zaškolení odborníkem! 		<ul style="list-style-type: none"> • Nebezpečí výbuchu a požáru. • Zamezte zkratům: nepoužívejte neizolované nářadí, nepokládejte kovové předměty na baterii. Sundejte si prsteny, náramkové hodinky a kovové části oděvu, které by mohly přijít do kontaktu s vývody baterie.
	<ul style="list-style-type: none"> • Při práci s bateriemi noste ochranné brýle a ochranný oděv. • Dodržujte předpisy úrazové prevence, jako je norma EN 62485-3, EN 50110 - 1. 		<ul style="list-style-type: none"> • Elektrolyt je silně leptavý. • Při normálním provozu baterie kontakt s kyselinou není možný. Pokud je nádoba na články poškozena, vázaný elektrolyt (kyselina sírová ve formě gelu: řada MFP) je stejně leptavý jako elektrolyt tekutý.
	<ul style="list-style-type: none"> • Zabraňte přístupu dětí! 		<ul style="list-style-type: none"> • Baterie a monobloky jsou těžké. Zajistěte bezpečnou instalaci. Používejte pouze povolená zdvihací a transportní zařízení. Zdvíhací háky nesmí způsobit poškození článků, propojek nebo přípojovacích kabelů.
	<ul style="list-style-type: none"> • Kouření zakázáno. • Zákaz otevřeného plamene, zdroje záru nebo jisker, hrozí riziko výbuchu a požáru. • Chraňte baterie před jiskřením z kabelů, elektrických zařízení a elektrostatickými výboji. 		<ul style="list-style-type: none"> • Nebezpečné elektrické napětí! • Vyvarujte se kontaktu a zkratům. • Kovové části baterie jsou vždy pod proudem: nepokládejte na baterii nářadí ani jiné věci!
	<ul style="list-style-type: none"> • Oči nebo pokožku zasažené kyselinou vypláchněte, příp. opláchněte dostatečným množstvím čisté vody. Potom vyhledejte neprodleně lékařskou pomoc. • Oděv potřísněný kyselinou vyperte ve vodě. 		<ul style="list-style-type: none"> • Věnujte zvýšenou pozornost nebezpečím, které mohou být zapříčiněny bateriemi.

Při nedodržení tohoto návodu k obsluze, při opravách jinými než originálními náhradními díly zaniká nárok na záruku.

Všechny poruchy, závady nebo selhání baterie, nabíječe či jiných příslušenství musíte vždy ohlásit našemu zákaznickému servisu.

1. Uvedení do provozu

Monobloky řady MFP se dodávají v nabitém stavu.

Před uvedením do provozu se ujistěte, že je v perfektním fyzickém stavu.

Zkontrolujte:

- čistotu baterie. Před instalací musí být jednotlivé části baterie vyčištěny.
- zda baterie a kabely mají správný kontakt s vývody a zda polarita je dodržena. Jinak by baterie, vozidlo nebo nabíječ mohl být poškozen.

Baterie musí být osazena speciálně kódovaným konektorem pro bezúdržbové baterie, aby bylo zamezeno připojení k nesprávnému typu nabíječe. Nikdy nepřipojujte žádný elektrický spotřebič (např.: výstražný maják) přímo k některé části baterie. To by mohlo vést k nerovnoměrnému dobíjení článků, tzn. ke ztrátě kapacity, nedostatečnému nabití či poškození článků a v důsledku také k ZÁNIKU NÁROKU NA ZÁRUKU.

Před použitím, baterii dobijte (viz 2.2). Mohou být spojovány pouze bloky se shodnou úrovní vybití (shodné napětí, tolerance je uvedena v tabulce).

Napětí (V)	max. tolerance vzhledem k průměr.hodnotám $-\Delta U_{\text{bloc}}$
6	$\pm 0,035$
12	$\pm 0,049$

Po připojení se pólové vývody musí zakrýt vazelinou jako ochrana před korozi. Utahovací momenty pro šrouby pólových vývodů a propojek:

Plochý pól M6	DIN kónický pól
6 ± 1 Nm	8 ± 1 Nm
typ monobloku	specifikovaná hodnota

2. Provoz

Pro tyto baterie platí norma EN 62485-3 „Bezpečnostní požadavky pro akumulátorové baterie a akumulátorové instalace“. Jmenovitá provozní teplota je 30°C. Optimální životnost baterie závisí na provozních podmínkách (teplota a hloubka vybití).

Rozpětí teplot, v nichž mohou být tyto baterie použity, je od +15°C do +35°C. Venkovní použití musí být odsouhlaseno naším servisním technikem.

Optimální životnosti baterie se dosáhne v teplotách od 25 do 30°C. Vyšší teploty zkracují životnost baterie (dle technické zprávy IEC 1431), nižší teploty způsobují snížení využitelné kapacity.

Teplota 45°C je mezní hranicí, baterie by neměla být provozována s vyšší teplotou.

Kapacita baterie se mění v souvislosti s teplotou a značně se snižuje pod 0°C.

Optimální životnost baterie závisí na provozních podmínkách (mírná teplota a vybití menší nebo rovno 80% jmenovité kapacity C_5).

Baterie dosáhne plné kapacity po cca 10 nabíjecích cyklech.

2.1 Vybíjení

Ventily na baterii nesmí být zavřeny nebo zakryty. Odpojování nebo zapojování elektrických spojů (např. zástrček) se smí provádět pouze v bezproudovém stavu.

Pro dosažení optimální životnosti se musí předcházet provozním vybitím vyšším než 80% jmenovité kapacity (hluboké vybití). Hluboká vybití značně snižují životnost baterie. Vybité baterie musí být ihned nabity a nesmí být ponechány ve vybitém stavu:

Vybití	Nabití
>40%	Každý den
<40%	Každý druhý den

Totéž platí pro baterie částečně vybité.

Vybité baterie mohou zamrznout.

Maximální hloubka vybití je 80 %. Je nezbytné použití omezovač vybití s vypínačem nastaveným na 1,90 voltu na články.

2.2. Nabíjení

Baterie Powerbloc Dry mohou být nabíjeny 50 Hz nebo HF nabíječi. Pokud chcete použít nabíječ s nabíjecí charakteristikou WU1a nebo IU1a, zjistěte, jestli je tato nabíjecí charakteristika schválena naší firmou. Baterii připojujte pouze k nabíječi, který je přiřazen s ohledem na velikost baterie, jinak dojde k přetížení elektrických vodičů a kontaktů.

Případnou změnu originálně dodaných nabíjecích kabelů musí odsouhlasit váš technik a spolu s tím přezkontrolovat nastavení nabíječe.

Přesto musíte při nabíjení učinit vhodná opatření pro odvětrávání vznikajících plynů. Rovněž musíte otevřít nebo sejmout kryty nosiče baterie a kryty vestavěných prostor baterie.

Baterie se připojí se správnou polaritou (plus na plus, minus na minus) na vypnutý nabíječ. Potom se nabíječ zapne.

Při nabíjení stoupá teplota baterie asi o 10°C, tedy nabíjení může být zahájeno pouze v případě, že teplota elektrolytu nepřevyšuje 35°C.

Teplota elektrolytu před nabíjením by měla být alespoň +15°C, jinak nebude dosaženo plného nabití bez použití speciálního nastavení nabíječe. Použijte korekční faktor dle normy DIN VDE 0510-1 s $-0,005 \text{ Vp/}^\circ\text{C}$.

2.3 Vyrovnávací nabíjení:

Cílem vyrovnávacího nabíjení je zajištění dlouhé životnosti a zachování kapacity baterií. Provádí se po normálním nabíjení. Je nezbytné po hlubokém vybití baterie, a po opakovaně nedostatečném nabíjení. K vyrovnávacímu nabíjení smí být použity pouze nabíječe doporučené výrobcem.

3. Údržba

Elektrolyt je vázaný. Nelze měřit jeho hustotu.

Nikdy neotvírejte ventily na člancích!

V případě náhodného poškození ventilu, kontaktujte náš zákaznický servis.

3.1 Denní údržba:

Dobijte baterii po každém vybití větším než 40% C_5 .

Zkontrolujte stav a izolaci propojek a kabelů, zda jsou v dobrém stavu.

3.2 Týdenní údržba:

Prohlédněte po dobíjení, zda baterie nejeví známky znečištění nebo mechanického poškození.

3.3 Čtvrtletní údržba:

Provedte kontrolu na konci nabíjení: změřte a zapište:

- napětí baterie
- napětí každého článku.

Zjistíte-li rozdíly buď od předešlého měření nebo mezi jednotlivými články, kontaktujte náš servis.

Pokud doba vybití baterie není dostatečná, zkontrolujte:

- jestli požadovaná práce odpovídá kapacitě baterie
- nastavení nabíječe
- nastavení ukazatele stavu vybití.

3.4. Roční údržba:

Nabíječ: odstraňte prach z vnitřku (smí provádět pouze pracovník s odpovídající kvalifikací nebo náš servis), zkontrolujte všechna elektrická vedení (zásuvky, kabely a kontakty).

Monobloky, které mají pólové vývody s vložkou: Zkontrolujte momenty dotažení šroubů konektorů.

V případě potřeby alespoň jednou ročně musí pracovník s odbornou kvalifikací zkontrolovat izolaci vozíku a baterie dle normy EN 1175-1. Zkouška izolační ochrany baterie musí být provedena v souladu s normou EN 1987-1. Zkouška izolačního odporu baterie nesmí být nižší než 50 $\Omega/1\text{V}$ jmenovitého napětí. (EN 62485-3).

Pro baterie se jmenovitým napětím do 20V je minimální hodnota 1000 Ω .

4. Skladování a doprava

Skladujte baterii v nabitém stavu, v suché, čisté a nezamrzající místnosti. Vždy před uskladněním odpojte baterii od elektrického vozíku. Aby bylo možno baterii po uskladnění nabít, je doporučeno neskladovat baterii bez nabití déle než 3 měsíce při teplotě 20°C a 2 měsíce při teplotě 30°C.

K zajištění provozní připravenosti baterie si můžete zvolit jednu z následujících metod nabíjení:

- měsíční vyrovnávací nabíjení dle bodu 2.3
- udržovací nabíjení s 2,27 V x počet článků.

Vždy baterii nabijte před odvozem do servisu.

Dobu uskladnění je třeba vzít v úvahu při odhadu životnosti baterie.

Zpátky k výrobcí!

Staré baterie s touto značkou představují recyklovatelný produkt a musí se odevzdat do recyklačního procesu.

Staré baterie, které se neodevzdají k recyklaci, se zneškodní podle předpisů jako speciální odpad.

